

طاشينك
روزنامه
معمية: هرند ما مورانيك: اندير

TACHINK
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԿ

Օ Ր Ա Թ Ե Ր Թ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎԵՑ.	ՍԳ.
ԻԶՄԻՐ	80	40 1/2	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԽԱԽ	80	40 1/2	20
ԱՐՏԱՄԱՀԱՆ	25	13	30

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «Դաշինք»
Հ. ՄԱՄՈՐԻԱՆԻ ԱՆ - ԻՍՏԱՆ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
HRAND MAMOURIAN - SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԱՆՍՏՈՒԳՈՒԹԻՒՆ

Ամեն օր ու ժամ նոր տպագրութիւն
մը կ'ընեն մեզի։ Առաջի վայրկեանէն լա-
ւատեսութիւն մը ունեցանք և այն հա-
մագումն գոյացուցինք որ պատերազմի մը
արհաւիրքը չպիտի ունենանք և վերջին
րոպէին ամեն բան իր բնականոն ընթաց-
քը պիտի վերստանայ։

Այս համոզումն մինչև հիմակ չէ փոխ-
ուած մեր մէջ, հակառակ տեղական լայն
թերթերու օրը քանի մը անգամ հրատա-
րկած յաւելուածներուն, որոնք պատե-
րազմի հոգակումն կ'աւետեն կամ Պուլկա-
րիոյ և Գարատաղի յարձակումներն թըր-
քական սահմանագրութիւններէն ներս։

Թերևս սահմանագրութիւններու վրայ
ընդհարումներ պատահած ըլլան, ինչպէս
կրկն անընդհատ ժամանակէ մը ի վեր,
բայց ատենք իբրև պատերազմի մը սկզբ-
նաւորութիւն պէտք չէ որ նկատենք և
իբր անցնինք։ պատերազմ սկսած է ը-
սելով։

Ինչպէս երկ համառօտակի պարզած
էինք, Թուրքիա չվստնար պատերազմէ,
կ'ապաւնէ որ զան յայտարարեն զայն իրեն,
յարձան մէջ զնեւոյ համար իր բանակ-
ները որոնք կ'ազմ ու պատրաստ կ'սպա-
սեն առաջին հրամանին ընդ յառաջ քա-
լուով։

Այլ խնդիրը հոն է թէ ի՞նչ պիտի չա-
փն Պուլկարիա, Սերպիա, Գարատաղ և
Եւստատան քանի որ բարձրագոյ կ'յայ
տարարեն թէ՛ երկրակալութեան համար
չպիտի մղեն այս պատերազմն, այլ Մա-
կեդոնիոյ քրիստոնեայ տարրերու վիճակին
բարեկաման համար։

Եւ ի՞նչ այդ բարեկամութիւնը պա-
տերազմով կարելի պիտի ըլլար ձեռք ձը-
գել և սպառնա՞ծ են տարրեր միջոցներ,
նկատելով որ Եւրոպա նոյնքան փափաքող
բարենորոգումներու, Պալքաններու մէջ
կրակն մարելու համար լուրջ միջոցներ
պիտի խորհն միանգամ ընդ միշտ այդ
հատուածին մէջ բարեկարգութիւնը հիմ-
նովին հաստատելու համար։

Բայց Պալքանեան փոքր տէրութիւն-
ներն որքան ալ պնդեն թէ աչք չունին
Մակեդոնիոյ վրայ, անհաւատալիք մը կը
մնայ մեզի համար և յայտնի է թէ ամե-
նու անորժակներն ալ սրուած են և աչ-
քերն սկսեցան կ'յուսան պատերազմի մը
միջոցաւ տիրանալ այդ հողամասերուն։

Եւրոպական տէրութիւնները բարձ-
րագոյ կ'ազդադակեն միւս կողմէ թէ՛
Թուրքիոյ հողային ամբողջութիւնն ան-
վերար պիտի մնայ և statu quo պիտի
պահուի, արդեօք այս ալ նորոգինակ
գիւնապագիւնութիւն մըն է, նոր կեղծիք
մը, զեպանախորհուրդի մը գումարումը
փութացնելու նոր թաքնիք մը, միան-
գամ ընդ միշտ լուծերու համար արեւե-
կեան խնդիրը։

Անկարելի բան չկայ։

Բայց ինչպէ՞ս պիտի կրնան եւրոպա-
կան պետութիւնները իրենց շահերը հաշ-
տեցնել իրենց հաւաքուած սեղանին
լուրջ։

Ահա ամենէ վտանգաւոր մտք կ'էտը
այս խնդրոյն մէջ։

Եւրոպական մամուլին մէջ, Մակեդոն-
իոյ խնդրոյն նկատմամբ կարծիքներն ի-
րարմէ կ'առարբարին և Պալքանեան տէ-
րութեանց չարժուածն մէջ անպատճառ
այս կամ այն եւրոպական գիւնապագիւնու-
թեան մատը կ'տեսնեն, նոյն իսկ յառաջ
կ'երթան Ռուսիոյ զրգումն ու խրախու-

սանքը տեսնելու Պուլկարիոյ խեղճիս ըն-
թացքին իբրև պատճառ, ուրեմն եթէ
պահ մը ընդունինք թէ Ռուսիա համակար-
ծիք է այս պատերազմին ստիպում ալ-
տի ընդունինք միանգամայն թէ երբեք
համաձայնութիւնը փոխած է իր քաղա-
քականութիւնը հանդէպ միւսակողման աշ-
խարհին, կամ թէ Ռուսիա հետեցած է իր
զաշնակիցներէն այս խնդրոյն մէջ և տար-
բեր անհակնդէմնելով իր յատուկ քաղա-
քականութեան կուզէ հետեւիլ, իր վրայ
առնելով յառաջ գալիք հետեանքներու
բոլոր պատասխանատուութիւնը։

Բայց եթէ Ռուսիա անշատօրէն Ֆրան-
սայէն և Անգլիայէն պիտի դործէ, Աւս-
տրիա ինչ զիրք պիտի բռնէ և Իտալիա
պիտի կրնայ պարզ հանդիսատեսն ըլլալ
իր զինակցին հետեւելիք ուղղութեան։

Ասոնք գլխաւոր մասերն են այն կրն-
ոտութիւններուն որոնք կրնան ծագել
եթէ Պալքանեան փոքր տէրութեանց ե-
տե առայժմ սքողուած կ'ենան ինչ ինչ
եւրոպական տէրութիւններ, չենք խօսիլ
միւս մեծ տէրութեանց բռնելիք զիրքին
վրայ, որոնք վերջէն ստիպուած՝ հրապա-
րակ պիտի գան, մէն մի իր առեւտրական,
տնտեսական կամ աշխարհակալական քա-
ղաքականութիւնը վտանգուած տեսնե-
լով։

Կրակը պայքարներու մէջ արժարժե-
լի նաք չպիտի կրնայ տեսնուիլ փոքրիկ
այն է մեր հաստատ համոզումն, ամէն
կողմ պիտի արձակէ իր բոցերը, կ'ըստ,
Մամոս, Եգէականի կղզիները, Ռուսական
սահմանագրութիւն վրայ, վերջապէս
Թուրքիոյ չորս կողմն բոցերով պիտի պա-
շարուի, չեն խօսիլ Թուրքիոյ, Լիբանոն-
ի վրայ, որոնք քակահարաբ հանդարտ
չպիտի մնան և եթէ մնալ մտադրեն իսկ
չպիտի թողուին հանդարտ և արտաքին
զրգումներ պիտի գան զիրենք մշտելու,
որպէ՞ղի արթնան և ամէն ինչ կ'ստար-
եալ ըլլայ։

Եւ մտածել թէ այս անտանելի վիճա-
կին ուղղակի պատասխանատուները մենք
ենք, որ չկրցանք չորս տարուան չըջանի
մը մէջ, Եւրոպայի մեզի բացած վարկէն
օգտուիլ գիտնալ, Թուրքիոյ բաղկացուցիչ
տարրերու անդորրութեան ու երկրին բա-
րենորոգումներով զբաղել, այլ ընդհակա-
ռակն իմար քաղաքականութեամբ մը եր-
կիրն անա կործանուած դուռն հասցուցինք
անհեռաւորութեամբ, տխար ցնորքնե-
րու հետապնդումով...

Եւ այն մարդկն որոնք գոնէ տարի-
ներու փորձառութիւնն ունէին ու Եւրո-
պոյի համակարանքն կ'այայտէին, իրենց անձ
նական արժանիքներով, կամ նոյնիսկ ըն-
դունինք պահ մը, իրենց անարժանու-
թեամբ, կառավարական գործերէ հեռա-
ցուցինք, նախապայման, արհամարհեցինք
ու սակայն այսօր ամբողջ երկիրն անոնց
վրայ յառած է իր անհարկն ու անոնց
խոհականութեան ապաւինած, եթէ միակ
յոյս մը ունի այն ալ անոնց վրայ է դըր-
ուած։

Ահա այն էական պատճառն որու վրայ
յենլով, երբեք չեն կրնար յոռետես ըլլալ
ու ամեն մէկ ժամ տրուած լուրերու ու
հրատարակուած յաւելուածներու հաւատ
ընծայել պատերազմի մասին ու մինչև որ
պաշտօնապէս չհաղորդուի մամուլին այդ
չարաչաք լուրը, Ժողովուրդը երբեք իր
պարտաւորութիւնը կ'որոշեցնելու չէ, եր-
բեք այս ու այն կողմէ տրուած լուրերու
առջև չազդուելու չէ, որովհետև նոյն իսկ
եթէ պատերազմն սկսի, չուտով պիտի ու-
ռաջն առնուի ու զաղրի, այս է մեր հա-
մոզումն, եւրոպական տէրութեանց ունե-
ցած իրարու ներակ չահերուն հետ ունէ

կերպով կարելի չէ հաշտեցնել պատերազմի
մը արհաւիրքը։

Իրաւ է որ անստուգութեան մէջ կը
տուայտինք, բայց այդ անստուգութիւնը
Թուրքիոյ ներկայ վարիչ քաղաքագէտնե-
րու խոհականութեան ու անոնց ինչ ինչ
եւրոպական տէրութեանց առջև վայելած
մեծ համարումին առջև թերևս զէպի բա-
րելաւորութեան ձգտի ու անոնց գործնական
ու չօչափելի ապահովութիւններուն վրայ
նոր վարկ մը ևս տրուի Թուրքիոյ, ինք
զինք գտնելու, բարենորոգումները լրջօ-
րէն ձեռք առնելու ու փրկելու պիտու-
թիւնը այն անդունդի եզրէն ուր հասցու-
ցին տղայամիտ չ'վէներն ու տխար ազ-
գայամուրներ։

Վերել տողերը գրուած էին երբ
Թուրք և Յոյն թերթեր յաւելուածներ
հրատարակեցին որոցմով կ'ծանուցանէին
թէ Մոնթենէկիւրո պատերազմ հրատարակած
է և թշնամութեանց սկսած։

Ինչ անցած դարձած էր որ փոխանակ
մարտահրաւէրը Պուլկարիայէն գալու փոք-
րիկ Մոնթենէկիւրոն կուգար։

Իրաւ է որ երկ կ'էսօրին հասած հե-
ռագրութիւնը կ'ըսէին թէ Պոլսոյ Պուլկար

ՀԱՅՏԵՂԱՅԻՆ ՄԻՋ

Հեռագրաւորները հետզհետէ իրենց ծա-
նըր բնոյթը կ'թօթափեն, աւելի յուսա-
տու, աւելի մեղմ, աւելի բանիմաց կը
դառնան։

Հիւանդն իր կծու և սուր հանգաման-
քը կ'կորսնցնէ, աղկի կ'զբաւնայ, ապա-
քնութիւնը թերևս երկար տեւէ, զժուար
ըլլայ, բայց լաւ խնամուելով տարակոյ-
չուենիմ թէ բոլորովին պիտի բժշկուի...

Բժիշկները հոգակաւոր բրօքսիտիւնը
են, սուր հոտառութեամբ և հեռաւորու-
թեամբ օժտուած, և իրենց շահն այնպէս
կ'ապահովեն որ իրենց հիւանդը չուտուի ա-
պաքինի և վրայ գայ։

Հիւանդին առայժմ Մակեդոնիան է
իսկ բրօքսիտիւնին ալ տէրութիւնները,
անշուշտ հասկցած։

Բայց զեղերն ուսկից, ո՞ր դեղարանէ
պիտի առնուին, անշուշտ Թուրքիոյն որ
կ'խոտանայ աւելի ազդու դեղեր տալ և
անոնց թարմութիւնը կ'երաշխաւորէ, ու-
չաքերած կ'երել այս անգամ և համոզ-
ուած որ հինգած ու օթեկ դեղերով հի-
ւանդ մը չբժշկուի...

Բայց վերջապէս հասկցա՞ծ է, որովհե-
տե շատ անգամներ անպահոված է թէ՛ զե-
ղերու գործածութեան մէջ նենգամտու-
թիւն կամ խաբարութիւն ի գործ չպի-
տի զնէ և ուղղամտութեամբ պիտի մա-
տակարարէ գանոնք և ամեն անգամ այս
կամ այն կերպով ոչ դեղ տուած է և ոչ
ալ դեղանման բուսաբուր մը...

Բայց այս անգամ որպէսզի չդեղի
վարձեալ այդ զեղմամիները տալու, բո-
քնուելով պիտի տան, ինչպէս կ'երել, հի-
ւանդին հարկ եղած ուժաւոր և ապա-
քնուող դեղերը...

Եթէ այսպէս ըլլայ հիւանդ Մակեդո-
նիան արդէն արողջացած կրնայ նկատ-
ուիլ, ապահովապէս։

Բայց Թուրքիոյ մէջ շատ հիւանդներ
կան, մահամեծ, տուայտանքներու և
տառապանքներու մէջ տապալակող, ո՞վ
պիտի բժշկէ գանոնք, ո՞վ պիտի քննէ ա-
նոնց ալ բաղկերակը, քանի որ մեր տե-
ղացի բժիշկներն մինչև այսօր անկարող
կ'ըլլան ոնէ դեղ մը գտնելու...

գործակատարը կ'պատրաստուի վերջնա-
ղիւն տալու և հեռանալու, սակայն միւս
կողմէ, ինչպէս կ'երել, եւրոպական պէ-
տութիւններն և մասնաւորապէս Ռուսիա
և Աւստրիա դեռ յոյսերն են չեն կորած
և պատերազմի առաջն առնելու համար
կ'պատրաստուին հարկ եղած միջոցներն
ձեռք առնել և Պուլքանեան տէրութիւն-
ներն արգիւն արիւնահեղ պատերազմէ
մը։

Մենք մեր գաղափարին մէջ կ'մնանք
և ետ չենք առնիլ մեր վերև յայտնած
կարծիքներն, որոնք թերևս ոմանց հա-
մար անհաւատալի երևին, բայց կ'յուսանք
թէ զէպերը մեզի իրաւունք պիտի տան
կրնան վաղն ալ Պուլկարիա, միւս օրն
Սերպիա և ամենէ վերջն ալ Յունաստան
պատերազմ հրատարակել Թուրքիոյ դէմ,
բայց այն հաւատքն ունինք թէ դեռ հա-
զարաւոր կեանքերու ողակէզն չկատար-
ուած, արիւնահեղութեան առաջն պիտի
կրնան առնել մեծ պետութիւններն, ու-
րովհետև իրենց շահն այդպէս կը պահան-
ջէ, ոչ Պալքանեան տէրութեանց և ոչ
ալ Թուրքիոյ սիրոյն համար, այլ նոյն իսկ
իրենց շահերուն համար, որոնք գիտենք
թէ գերիվեր են անոնց համար ամէն տե-
սակ զգացումներէ և նկատումներէ...

Հիւանդութեան առաջին աստիճաննե-
րուն վրայ շատ դիւրին է հիւանդութեան
յառաջացումին զէմ կուտիլ, բայց երբ
ժամանակն անցնի ու փտախտն սկսի,
իւրե՞ն չվստնանք որ հարկ կ'ըլլայ ան-
գամահատութիւն ի գործ դնել, փտուո՞
մասը կտրել, անջատել...

Սա տարբերութեամբ սակայն որ փրտ-
տածը փոխանակ նետելու կ'իւրացնեն սա
բրօքսիտիւնը զիւնահեղանքներն անգամ մը
որ հիւանդութեան տեսակին վրայ համա-
ձայնութիւն գոյացնեն իրենց մէջ...

ԵՍ

ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ԿԵՅՑԷ՛ ՆՈՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Այն պատահութիւնը զոր Դաղի Մուս-
թարի Դահլիճին կողմուցէն վերջը, չորս
տարուայ չարակալութեան մը ձգած վր-
տանգներէն երկրը ձերբազատելու կոչ-
ուած նոր կառավարութեան նկատմամբ
յայտնեցինք, այսօր քաջայայտօրէն կու-
գայ հաստատուիլ նախարարաց խորհրդի
ժառուցեալ այն որոշումով որը կը ձգտի
իսկ և իսկ լայն բարենորոգումներ ի գործ
դնել, որոնց չնորհիւ մէկ կողմէ դրացի
տէրութեանց ազգայնական արժանապատու-
թեան գոհացում տրուած ու միւս կողմէ
երկրին հմայքը անվար պահուած պի-
տի ըլլայ։

Չափազանցութիւն չէ արդարեւ եթէ
ըսենք, թէ Մերուսեաց Խորհուրդը որու
գլուխը կը կենան երկու երկաթեայ ան-
ձեր, Դաղի Մուսթար և Բեհմիլ, նորէն
հրաչք կը գործէ, Անոնց տեղը ով որ ըլ-
լար պիտի անձրկէր, ամբողջովին ճշդութեան
պիտի ընկճուէր և Պալքանեան պատերազ-
մասէր հոսանքէն պիտի քաշուէր։

Սակայն ձերուսեաներու պողապիւն
տրամաբանութիւնն ու փորձառութիւնը
երիտասարդական ծայրագիւղութեանց յազ-
թիւնը, վերջին վայրկեանին ճարտարաւը-
տութեամբ մը հին քաղաքացիները յա-
ջողեցան անխառնափոխ կարծուած պատե-
րազմի մը տեղին առնել։

Եւ Սամ, կառավարութեան այս գար-
մանայի դիւրաշարժութիւնը կուգայ ռիչո
և ճիշտ հերքել բրօքսիտի Գարօնիտի այն

կարծիքը զոր նախընթաց օրուայ իր բանաստեղծական մէջ յայտնեց, տիրող զրկողութեանց միակ պատճառ կ'ստալարու թիւեր ցոյց տալով:

Որոշք էին թուրքիոյ դէմ Պալքաննեքը պատերազմակից ընող պատճառները. առոնք ինչպէս մեզի նոյնպէս Պ. Քարո լիտիին ծանօթ են:

Այս պատճառներուն ստեղծիչները այժմեան կառավարողները չէին, ըստ որում կուզէր հաստատել առջի օրուայ հրեւտորը: Այս սարսափելի կացութիւնը յօրինողները նախորդ նախարարները, ժողովուրդին քուէով չընտրուած երեսփոխանութիւնը և աններող ծրագիրներ պարտադրել ուզողներն էին: Եւ եթէ քաժակը իթիլաֆներու օրով լեցուեցաւ, անոնք կ'ըլլան պատճառները:

Զի մոռնաք ըսելու որ նոր դահլիճի գործի գլուխ անցնելէն շատ առաջ, յուսնատեղութիւնը իրեւ քաղաքական վարդապետութիւն տարածուած էր ոչ միայն Հելլենական Թագաւորութեան հպատակներուն, այլև բոլոր Յունաստանը խօսողներուն վրայ:

Զենք ժխտել որ նոր կառավարութիւնը ևս ինչ ինչ սայթաքումներ ունեցաւ թէ և միւս կողմէ անկախ վանագ թիւրիմացութիւնները հարթել և աստիճանաբար եղբայրակցութեան թաղիքները բառնալ:

Նախորդ կառավարութեան ապագային և կործանարար քաղաքականութեան քով, նոր կառավարութեան սայթաքումները պզտիկ ու նշանակութեւն գրելի կը մնան:

Սամուի Օսմանեան զօրաց հեռացումէն վերջ, այժմ Եւրոպական Թուրքիոյ բարենորոգումներու լուրն է որ կը հասնի: Վստահ ենք որ Բ. Դուռը իր այս բարենորոգումներով ազգերու իրաւացի պահանջներուն զհաջում տուած պիտի ըլլայ:

Հիմա կա՞յ մէկը որ կառավարութեան բարեացակամութեան մասին տարակոյս ունենայ: Եւ քանի որ իրերը հակառակը չեն ապուցաներ, կրնա՞յ մէկը այսօրուան ոչ ժամը նախորդին պէս ընդունել:

Կ. Պոլսոյ Եւրոպայի դեսպանները յայտարարած են որ պատերազմին առջևն առնուեցաւ: Ասիկա որո՞ւ կը պարտինք. — անտարակոյս մեր ազատասէր կառավարութեան: (Դէլիդուսֆոս)

Հ. ԵՒ Մ. ՏԻՐԱՑՈՒԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺ

Հաճի ՄԹԱՄ փողոց Թ. 20

Արուեստին վերջին կատարելագործեան պահանջներուն համեմատ կ'ըզարմանեն ակոսներ, փտտած կամ հիւանդ, լինտեքուն հիւանդութիւններ, կ'չինէն ամէն տեսակ ակոսներ, ոսկիէ գործեր, պրիճ ուօրք և ինչ և ինչ:

Կ'ընդունին իրենց նոր փոխադրուած տան մէջ ունեն օր ժամը 9-12 և 4. Ե. ժամը 2-5 բացի կիրակի օրերէն:

“ԳԱՇՈՒՆԸ”-Ի ԹԵՐԹԹՈՆԸ [7]

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԲԱՐՏԱԵԱՆՆԵՐԸ

ԵՂԱՅՐԱԿԱՆ ԵՐԳՈՒՄ

—Ամենքը մտէք, կարունակէր ժաման, տենդագին, դիմանալով տարօրինակ ջղազրգուծեամբ մը, Մտէ՛ք ամենքդ ալ և լսեցէ՛ք լուրը, այլ ևս հոս իմ տանս մէջ չեմ...:

—Տիկին, մոռնե՛ք Հանրի...: Ժաման, դիակին սառած մէկ ձեռքը բռնեց և զայն ցնցելով:

—Այնպէս չէ՞, հայր իմ, որ այլևս հոս մեր բնակարանին մէջ չ'ենք: 25^օ որ մեզի կ'ընտան: Այնպէս չէ՞, հայր, որ այլ ևս չեմ ուզեր վայրկեան մը աւելի մնալ, և չ'իծեալ ցեղին տանը մէջ: Մ'ն ուրիշմի, ղեռք, չեք լսեր որ, տր ի՛նչնի ապագայը, իր տանը մէջ չ'ստուգի ալ ևս. և թէ այս դիակը կ'լտարեն... դուրս... դուրս, կըսեմ ձեզի...:

Այտերը բացալաւ, սչքերը կրակ կրտարած, ղեռատի կինը մէկ ծառայեւ միւսին կ'աղէր, զանոնք կ'ընէր անլուր ոյժով մը, դազաղին չորս կողմ կ'արէր...:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐԸ

ԻԶՄԻՐ

Երեքշաբթի երեկոյ Ս. Ստեփաննոսի նորոգութեան յանձնաժողովի անգումներէն Ազն. Գ. Եսայեան, Յ. Հարեւց և Գ. Փափագեան էֆ. չեքը Առաջնորդ Ս. Հօր հետ միասին պոտեցան եկեղեցւոյ բոլոր մասերը, և ցարդ կաատրուած բոլոր նորոգութիւնները միասին աչքէ անցընելով անոնց մասին իրենց կատարեալ գոհունակութիւնը յայտնեցին: Ծարտարապետ Թահթաճեան էֆ. հարկ եղած զի տական ըսպատուութիւնները տալով յայտնեց թէ ան տառեւեր երկու ամիսէն բոլոր նորոգութիւնները պիտի կարենան աւարտել: Ինչպէս որդէն գրած էինք, Առաջնորդ Ս. Հայրը մտադրել է յատուկ տնարակ մը տպագրել, որո՞ւ առաջին մասին մէջ պիտի երևի Ս. Ստեփաննոսի եկեղեցւոյ պատմականը՝ չինութիւնէն մինչև նորոգութեան թուականը, իսկ երկրորդ մասին մէջ ամենայնպէս մանրամասնութեամբ երևին ծախսուած գումարները, կատարուած նորոգութիւնները, փոփոխութիւնները և ինչ... նոյնպէս նուիրատուներու անունները իրենց նուիրած գումարով: Սոյն տնարակը եկեղեցւոյ չինութեան և նորոգութեան մասին պիտի ըլլայ թէ գեղեցիկ յիշատակարան մը և թէ միանգամայն մանրամասն և խզճալիտ հաշուետուութիւն մը ի միամտութեան հասարակութեան:

—Երեքշաբթի երեկոյ Դատաստանա-կան Խորհուրդը իր շաքաթական նիստը գումարեց Առաջնորդարանի մէջ և մինչև ուշ առնել զբաղեցաւ ամուսնական զանազան խնդիրներով:

—Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւն և Բժշկական Մարմին երեկ երեկոյ խառն նիստ գումարեցին և բօլիքիթիթի յանուկ չէնքի մը չինութեան մասին կրկին մանրամասն խորհրդակցութիւններ ունեցան: Սոյն նստին ներկայ էր նաև ճարտարապետ Թահթաճեան էֆ. որ գեղեցիկ յատակագիծ մը ներկայացուց:

—Ազն. Տիկին Մ. Գ. Եսայեան Ս. Լուսաւորչեայ մատրան նուիրած է հասակ մետաքսէ և ոսկեհիւս թանկարժէք չուրճաւ մը:

—Երեկ մեզի ներկայացաւ Մեսրոպեան վարժարանի վերջին չըմանաւարտներէն Նկարիչ ու փորագրիչ Պ. Վսեմ Ծահինեան շաքաթ օր Ամերիկա մեկնելու համար հրաժեշտ առնելու: Այդ առթիւ յիշալը մեզի ներկայացուց տաախի վրայ իր վերջին փորագրածներէն մէկ շատ նուրբ աշխատութիւն, որ կը ներկայացէր չըմանակի մը մէջ առնուած մանկան մը զինմանկարը՝ չըմանակուած ծաղկահիւս և տերեւազարդ նուրբ չըմանակարով մը: Այս գեղեցիկ աշխատութեան վրայ ճշգրիտ

և երբ ամենքը պատրաստ եղան, նշան մը ըրաւ:

Ութ մարդիկ վերցուցին անկողինը, իրենց ուսերուն վրայ դրին և միասնոր կաղծեցին հանդիսականներու թափօրը, խուլ անէ՛քներով ժաման առհէն կը քալէր...:

Հանրի, զառանցանքի մը նման, տեսաւ դիակին դուռը հասնելը, յետոյ ժամանի անհետացումը և հեռուն գիւղին մէջ, խուլ մըմուսնեցաւ ժխոր մը լուց:

Այն առնել, ուժգնօրէն, ոտքովը գեղտինը զարկաւ, դուրս ելաւ, իր ձիուն վրայ ցատկեց և կատաղօրէն, սրարչաւ, փախաւ...:

Ժաման, հասնելով պառաւ դայեակին մօտ, ուր հրամայած էր մարմինը փոխադրել, կոնակի վրայ ընկաւ, ընկճուած, անհացած, առանց արցունքի, զինք ցարդ բռնող չինովի ոյժը փչուած էր:

Դրեթէ անմիջապէս, տհարկու ջերմ մը երևան եկաւ, իրերու ծանօթութիւնը կորսնցուց, և միայն զառանցանքը կապացուցանէր թէ դեռ կենդանի է:

Հանրի սոսկալի գիշեր մը անցուց, ամօթի և ստորնացումի զայրոյթներով: Միւս օր Մարմանի դարձաւ, պատրաստ ամեն բանի, թիւրևս սպաննութեան մըն ալ:

Լուր մը զինք ընկճեց, ժաման կ'մեռ-

զաղափար մը տալու համար կարելի էր գայն հոս ներկայացնել բայց զժաղափարս կարելի չեղաւ այդ ընել տեղի առնելով: Կոթեան պատճառաւ, Կր. գ. վե՛ք դեռահաս Պ. Վ. Ծահինեան այդ տեսնալի մասին զոյց տուած իր կորովի տարալուստութեան համար, իր նկարչութեան ճշգրիտ զարգացման մեծ խնամք տարած է Մեսրոպեանի նկարչութեան ձեռննաւ ուսուցիչ Տիար Գառնիկ Սալաֆեան, որուն յաջողակ աշակերտներէն մէկն է Պ. Ծահինեան: Իսկ փորագրութեան ճիւղին իր վարպետ եղած է քաղաքիս ծանաթ գեղարուեստաւորներէն Տիար Ս. Գազապեան, որ չորս տարինեք ի վեր անձնակրթաբար այդ ճիւղին աշխատեցուցած է Մեսրոպեանի սաներէն ուսնաք, որպէսզի յետ չըմանաւարտութեան արհեստ մը ունենան իրենց ձեռքը: Մերք հրապարակաւ կը գովենք Տիար Գազապեանի այս անձնուէր ջանքերը և թափած աշխատութիւնը Մեսրոպեանի սաներուն վրայ որ գնահատուած է: Ինչ վեր է և որուն պտուղը կը ներկայանայ Պ. Ծահինեան նոյն իսկ ապագայ մը ունենալով Ամերիկայի մէջ իր ձեռք բերած արուեստին չնորհիւ:

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Հոգ. Որբանոցի Խնամակալութեան Ատենապետ Էր. Ազգ. Տիկին Բ. Ս. Սպարթալը նախընթաց օր Պոլսէն քաղաքս ժամանեց:

ԱԶԳ

«ԲՆԱՐ» Հ. Ե. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

«Բնար Հ. Ե. Միութեան պատիւ ունի յայտարարել Արգոյ հասարակութեան թէ՛ ճոխ յատագրով Սինէմայի շրքեղ ներկայացում մը սարքած է որ պիտի տեղի ունենայ այսօր, հինգշաբթի, Կ. Ե. ժամը 5½-8½:

Ի նկատի առնելով վերջերս քլարինէթներու և Ֆիլեթերու նորավար աշակերտներու համար թափուած ջանքերը և այսու յառաջ եկած բացառիկ ծախքերը, կը սիրենք յուսալ թէ ինչպէս շատ առիթներով քաջալերուած ենք մերազնիւց վե. հանձնութեանէ՛ն՝ այս անգամ աւելի ևս պիտի քաջալերուինք և պիտի կարենանք հայ ազգին մէջ գեղարուեստական ճաշակի վսեմ գործը անվատ շարունակել:

Այս առթիւ կը խնդրենք անոնցմէ՛ն՝ որոնց մոռցուած է տոմսակ դրելը, հաճին ներողամիտ ըլլալով մեզ դիմել Միութեանս Ակումբը կամ Տիար Ս. Խաչնաչեան և Որդիի վաճառատուներ:

ԳՈՐԾԱՊԻՐ ԺՈՂՈՎ

ՊԱՇՏՈՆԵԱՅ

Մանիֆաթներաի ճիւղի՝ տեղեակ հայ երիտասարդ պաշտօնեայ ի կը փնտռուի, փափաքողը կրնան դիմել Մանիսալը խան թիւ 4 8-1

նէր: Իր կատարութիւնը ընկաւ:

Այդ օրէն, ամեն օր կուղար գիւղացիին տան չորս կողմ դեղերու:

Ասիկա ամիսներ տեւեց: Եւրջ տարի մը անցաւ որու միջոցին իր կիրքը չափ անցուց, որու միջոցին յանկարծ լսեց որ թէրուան գրաւուած էր, որ այդ բերդը հիմնայաւակ եղած էր, թէ պահակազօրք սուրէ անցուած էր, թէ ձրանսուա անհետացած էր...:

Անհետացած... Մեռած թիւրևս...:

Յուսաց, Այո՛, այս եղբոր հոգիին մէջ, ծնաւ, մեծցաւ և խառնեց այս անլուր յոյսը...:

Ձրանսուա սպաննուած պիտի ըլլար, այսպէս եղած ըլլաւ էր:

Եւ անիղի համոզումը ունեցաւ այն օրն որ քանի մը մարդիկներ, հատած, նիհարեցած, լցնցողներով, Մօնօրանսիէ անցան և ղղեակը կանգ առին:

Զանոնք հարցուփորձեց:

Պատմեցին թիւրևանի գրաւումը, քաղաքին հրդեհումը, կործանումը, պահակազօրքին ջարդուիր...:

Դալով պետին, Մօնօրանսիի անհետացած...:

Չէին գիտեր թէ ինչ եղած էր:

Եւ իրենց կարծիքը ամփոփուեցաւ, հաստատապէս — Միւռած...:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ա.Ռ.ԶԻՐ օր աւստրիական չոգենաւով քաղաքէն Պոլսի մեկնեցաւ բժիշկ-փիլիսոփայ Տօք. Բիզա Թէֆիք պէյ, որ Իզմիրի և գաւառներու մէջ ունկնդիրներուն քաղցր յիշատակներ ձգող բանաստեղծիւն ներ ունեցած էր:

ՎԵՐՋԵՐՈՎ Պէյրութէն մեր նաւահանգիստը ժամանող Ռուսական «Օտեսա» չոգենաւը, ճամբան Խաղալուան մարտա, նաւերու կողմէ խաղաղութեամբ է: Յիշալ չոգենաւին մէջ կը գտնուէր նաև Ռուս լացիներու կողմէ Հոսոցուն վտարուած Իլիաս-Ա. քեարի:

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ հաւանականութիւն ըլլալով՝ շատ մը յոյն երիտասարդներ իրենց ազգակիցներուն օգնելու նպատակաւ քաղաքէս Աթէնք կը փախին, արդ կառավարութիւնը լսելով ասիկա, անցազրատան ոստիկանութեան խիստ հրամաններ տուաւ փախչելու առիթ չտրուելու համար:

ԲԱՐԱԼԹԻՆԱՅԻ յունաց եկեղեցիի բակին մէջ մեր յոյն հայրենակիցները մի թիկն մը կազմած են ուր ընտրութեան մասին Մ. Նիքօլա Թուրքերէն և յունարէն լեզուներով բանախոսութիւն կատարած է:

Ա.Ռ.ԶԻՐ օր քաղաքին վրայ ոստիկանները ձերբակալեցին յոյն երիտասարդ մը որ Հելլէն նաւատորմին ի նպաստ բաղդատում կը ծախէր:

ՆԱԽԱՆԹԱՅ օր իրիկուն Հաղաբունաւոր կայարանը հրեք վակուն գիծէն չեղան թէ և, սակայն մարդկային ունէ մնալ յառաջ եկած չէ:

ՉՕՐԱՐ-Բափու օսմ. զինւորներէն մէկ մարդ դանակով վիրաւորող հաճի Պէտրի ձերբակալուած է:

ԻՐԻ-Չէյմէլիքը կառապան Սուսուֆ օր Հիւսէին օլլու Մէմէտին ոտքը իր կտաքին տակ թողուցած էր, արդարութեան յանձնուեցաւ:

ԲԱՂԱԿԻՍ Սամազկեան կոչուած թաղը հրեայ աղջիկ մը լսելով որ իր նշանածը Ամերիկայի մէջ ամուսնացեր է, թոյլ խնդով կուզէ անձնասպան ըլլալ, սակայն ժողովաւորապէս օրնուրիւն չ'ընտրուեց լուրջ մահաւորէ կազատի:

«Նէլ-Զոմին»-ի ստացած տեղեկութեանց համեմատ, այն պարագային երբ Պալքաննեքը հետ յարաբերութիւններ խղուին, Թուրքիոյ մէջ ձրանսուա՝ յոյնուրն, Ռուսիա՝ սերպերուն իսկ Անգլիա պուլկարներուն շահերու պաշտպանութիւնը պիտի ստանան:

Ա.Ռ.ԶԻՐ օր ուսական չոգենաւով քաղաքէս հեռացող քանի մը հելլէններ Թուրքերու դէմ հակակրակական ցոյցեր կատարել են:

Վայրկեան մը տեսած էին զանիկ պատնէշի մը ետև, զոր երեք հազար հոգի յարձակումն ենթարկուած էր...:

Եւ այլ ևս հանգստացած, Հանրի գլխացի գեղերի տան չուրջը, սպասելով համարեութեամբ որ ժաման վերջապէս առողջանայ:

Օր մը—տաան և մէկ ամիս յետոյ իր եղբոր մեկնումէն — նշմարեց վերջապէս ժաման, պառաւ դայեակին պարտէզին մէջ: Իր սրտին բաբախումէն, հասկցաւ որ սէրը շատ զօրաւոր էր իր մէջ:

Ժաման մեծ սուգի մէջ էր:

Իր հօր թէ ձրանսուաի:

Ոչ ոք գիտէր...:

Միայն իր թեւերուն մէջ մանկիկ մը կրէր որ իր սրտին վրայ կեղծէր սրտազնոյ:

Հանրի ետ դարձաւ, Կրագիր մը ծածկումով:

Վերջապէս ժաման առողջացած էր վերջապէս պիտի կրնար գործել: Այս պարզ էր, առանգել դեռատի կ'ընտրութեամբ ղղեակ տանիլ: Ոճիրը որոտած, իր բոլոր զարճուածքներուն մէջ ուսուցանալու, Հանրի աւելի հասկացաւ զգաց ինքզինք, որ տարիէ մը ի վեր չէր զգացած:

Պատու գաւիթին մէջ հասնելով, առաւ փոշիւց ձիււոր մը վար կ'իջնէր: Հանրի դեղնեցաւ...:

Երկու գրած էինք որ Նիքի ճամբուն վրայ յերկուսներ քաղաքիս չամիչի վաճառականներէն Բ. Ղայկանողուն փախցուցեր են։ Երբագոյն լուրերու համեմատ, առնագող աւազակները Ղայկանողուն Թորպալի չըջակայ Դերքար գիւղը տաւրեր են, և մինչ գիշերը իրենք խոր քունի մէջ մտեր են անիկա օգտուելով տակէ թուրքի մը առաջնորդութեամբ փախուստ տուեր է։ Կատարուած հարցաքննութիւններէն հասկցուեցաւ որ այս աւազակա խումբը վից հողիէ կը բաղկանայ և պարագլուխ ունի մահուան դատապարտուած փախուսական Պայնտրքի Բանայօղ Ջաւիթիքան։ Հետապնդիչ հատուածներ հրորսախումբին հետքը գտնելու համար ձաւթայ ելած են։

ԳՊՂԵՐԻՆ Երբոյն Ալեքսանտրոս մինչ վից վառակ փախցնելու վրայ էր օձիքը ձեռք տուած է։

Երկուսիցէն ի վեր պատերազմական կացութեան մը մէջ կը գտնուինք Սեւեռ մեզի դէմ պատերազմ հրատարակած և թշնամութեանց իսկ ձեռնարկած է։ Այսօրուայ հետգիրները կը ծանուցանեն թէ օսմ. ժողովուրդը պատերազմի հրատարակութեան լուրին վրայ կատարուած թեան և Բանայիկն յանձնարարութեանց հետեւելով մեծ պաղարեւելութիւն ցոյց կուտայ։ Վստահ ենք որդէն որ պատերազմի իսկ քաղաք տեսնելուց մեր ժողովուրդը իր հաւատարակութիւնը չպիտի կորսնցնէ և կատարեալ վստահութիւն ցոյց պիտի տայ իր կառավարական մարդոց գործելակերպին նկատմամբ։

ՔԱՂԱՔԻՍԻ կայսերական վարժարանի ուսուցիչներէն Տիար Սիմոն Յովսէփեան հետեւեալ կը հաղորդի մեզ. — Յայտնի է ձեռք թէ Սամսի ժողովուրդը թաքուն ոյժերէ զօրացած ապստամբելով մեր այդ տեղւոյն վրայ գտնուող զինուորները յաշողած էր զուրկ վտարել։

Ասոր վրայ այս օրեր Շէվրի պէնի հրամանատարութեան տակ փոքրիկ բանակ մը կազմուելով, Քուչատի ծովու ճամբով յաշողած է նաւակներով պարանոցէն անցնել և յարձակողական զիւրք բռնել ծովափանց. ժայռուտ վայրերու մէջ ապաստանած թշնամին սկսած է թրն դառնալ հրացանաձգութեան բռնել գտնուել։ 23 ժամ տևող արեւահեղ կռիւէ մը վերջ օսմ. բանակին լեռնային թղաղաօթով վաշտէն առաջին անգամ հայ մը (որուն անունը չի գիտցուիր) առիւծի նման ցամաք կը խոյանայ և կը պարզէ օսմանեան զրօշակը ու իր հրամանին և տրամադրութեան տակ զտնուած լեռնային թղաղաօթով վայրկեանապէս և կատարեալ ձեռնադաշտութեամբ մը ուղղելով թշնամին վրայ կրակ կը տեղայ և ճաւատ առ ճակատ կը կռուի։ Հայ անվեհեր այս զինուորին ըրած քաջագործութիւնները տեսնող և քաղաքս վերադարձող թուրքերը հիացումով կը կատարեն ո՛ր

կ'սքանչանան այդ առիւծի կորուստն վրայ, որ տիրաբար կրակ ու զնդակ տեղացած է և իր գոտ ու յաղթական ձայնով խրատուած է իր ընկերները զանաք իր շուրջը հաւաքելով և գրոհ տալով թշնամուին վրայ, որով չուարած թշնամին ամօթապարտ փախուստ տուած է, հոն գացած այդ փոքրիկ բանակին յաղթութիւնը առաջնորդելով։

Այս լուրը ամէն հայրենասէր հայու սիրտ հպարտութեամբ կուռնցնէ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Օսմանեան Գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Օտէսայի յոյները յայտնած են Հէլլէնական կառավարութեան տրամադրութեան տակ պիտի երկու միլիոն բուլղարի գումար մը իրը նուիրատուութիւն պատերազմական ծախուց համար։ — Մալթայի կը հետադրեն որ նոյն քաղաքի ծովածոցին մէջ գտնուող Անգլիական նաւատորմի զորաման ստացուեցէական Դոմ մեկնելու։

— Ռուսիա և Աւստրիա համաձայնած են մէյնէլ Նոթա ուղղել Պալքանեան տէրութեանց և Թուրքիոյ Առաջինով պիտի պահանջեն Պալքանեան տէրութեանը նախնական յետաձգումը զօրահանութեան իսկ երկրորդով պիտի յանձնարարեն Թուրքիոյ իրական բարենորոգմանց անխուսափելի կիրարկումը։

— Գարատաղ թուրքիոյ դէմ պատերազմ հրատարակելու յայտարարութեան մէջ իրեն հիմնական պատճառ կը համարի իր բարեկամական միջոցներուն սպառումը, կարգ մը առկտի մնացած խնդիրներու մասին, որոնց համար բարեկամարար զիմուսներ ըրած է և լսելի չէ եղած թուրքիայէն, Հետեւաբար ինքզինք ըստիպուած կը նկատէ ամէն յարաբերութիւն խղել և զիմուս Մոնթենէկրեան զէնքին, իր միակ միջոց իր իրաւունքները յարգել և ճանչնել տալու։

— Թուրքիոյ պատերազմ հրատարակելու մասին ունեցած պաղարեւելութեանը ամենքէն կը գնահատուի։ Բանակին հրաման տրուած է անմիջապէս թշնամիին վրայ յարձակիլ։

Գարատաղիներէ չըջապատուած Պէրանայի շուրջ լուրջ կռիւները սկսած են։

— Շահագրգռուողներուն հաղորդուած է թէ (պատերազմին առթիւ) գարատաղիի հպատակներուն պաշտպանութիւնը յանձնուած է ուսական կառավարութեան։

— Յունաստան իտալիայէն զրահաւոր մը գնած է, կըսուի, որ պիտի գործածէ պատերազմին առթիւ։ Այս լուրը շատ հաւանական չի թուիր։

— Իբրեւ պատուիրակ Զուիցբերի գացած և հաշտութեան համար բանակցող առաջնական նախարար Րէյնո փաշա Պոլիս վերադարձած և նախարարական վերջին ժողովին ներկայ գտնուած է։

Ե.

Լ Օ Ի Զ

Զորս ամիսի չափ, ժաման մահուան դէմ պայքարեցաւ։ Խեղճ գիւղացիի այն սենեակին մէջ ուր զինք պատկեցուցած էր, մաքառուցաւ օրեր և գիշերներ ուղեղային ջնջումով, որ կամ գանկա պիտի սպաննէր կամ պիտի խնդաղցնէր, ամենուր կարծիքով։

Ժաման չմեռաւ։ Զինեղեցաւ։ Զորս ամիսէն ետք, վտանգէ զերծ էր և տեղիւր ընդ միշտ աննետացած էր։

Իր խոշոր անկողինն մէջ, աչքերը սեւեռած ժամանակի ընթացքին մէջ սեցած գերաններուն վրայ, ժաման երկար օրեր անցուց, ահաբեկող լուրերէն մը մէջ, և նաւակայն, երբոր միայնակ էր, կամացուկ մը կարտասանէր սիրազեղ բառեր, անհատուած անապարանքով մը, որու... ինք միայն գիտէր։

Հիւանդութիւնը սակայն զինք ընկճած էր։ Անյաղթելի տկարութիւն մը զինք գաւած էր այս անկողինն, ուր այնքան տառապած էր...

Երկու ուրիշ ամիսներ այսպէս սահնայան։

Այնքան առաւօտ մը, ինչպէս պատուհանը բաց ձգուած հոկտեմբերի արեւը ներս կ'մտնէր, անուշ, ամառուան մնաց բարեկ մը նման, ժաման աւելի զօրեղ ըզգաց ինքզինք և ուղեց նրին։

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ. 26 Սեպտեմբեր. — Պոլսոյ ժողովուրդը աննկարագրելի խանդավառութեամբ բայց ի՞նչ օրինակելի հանդարտութեամբ ընդունեցաւ պատերազմի հրատարակութեան լուրը։

ՆՈՅՆ. — Այն թշնամութիւնները որոնց մասին լուր առնուած է, շատ ծանր են։ Սև Հեռի բանակը տակաւին Պերանեան պաշարելու վրայ է։

ՆՈՅՆ. — Վայրկեանէ վայրկեան Սերպիոյ, Պուլկարիոյ և Յունաստանի կողմէ ևս պատերազմ հրատարակելու լուրին կը սպասուի։ Սոյն Տէրութեանց Մարաքաղաքիս պետականները արդէն իրենց զոյգերը կապելոյն և պատրաստ են մեկնելու։

ՆՈՅՆ. — Պուլկարիոյ, Սերպիոյ և Յունաստանի զեռպանները, Պուլկարական զեռպանատան մէջ հաւաքուելով երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցան։

ՆՈՅՆ. — Այսօր Տէրութեանց կատարեալ միաձայնութեան և Աւստրիոյ զիջողութեան վրայ, նոյնիմաստ Եւրոպական զեռպաշար մը կը տրուի Պալքանեան Տէրութեանց և Թուրքիոյ, պատերազմական պատրաստութեանց զաղարուած պահանջներու համար։

ՆՈՅՆ. — Գրաւուած ռազմամթերքներու խնդիրը լուծուելու և Սերպիականները վերադարձուեցան Սեւանի և անկէ Մարիթիմա պիտի զրկուին։ Թրքականները Թրիքիոյ վերադարձուեցան ուրիշ, Լուսիո-Թուրք պատերազմէն վերջ, ծովու ճամբով Թուրքիա պիտի փոխադրուին։

ՆՈՅՆ. — Վիեննայէ կը հետադրեն թէ ռուսական և աւստրիական կառավարութիւնները համաձայնութիւն գոյացուցած են միջամտութեան այն եղանակին վրայ զոր պիտի ընեն Թրք-Պալքան պատերազմին համար, քանի որ ծանր եղիւթ թիւն ներ կ'անկարեն։

ՆՈՅՆ. — Տեղւոյ քաղաքական շրջանակները կը խորհին որ Պոլսոյ մէջ հաստատուած պաշտպան վիճակը Տէրութեան շատ մը քաղաքներուն համար ալ ի գործ պիտի դրուի։

ՆՈՅՆ. — Ալպանացի ցեղապետները ապստամբներուն հետ միանալով նպատակ ունեն Սերպիոյ վրայ յարձակիլ և լեռնային պատերազմ մղել անոր դէմ։

ՆՈՅՆ. — Հոս այն ընդհանուր համագումար կը տրի որ Սերպիա վաղը Բ. Դերան վերջնագիր պիտի մատուցանէ և Ուրաթ պատերազմ պիտի հրատարակէ, քանի որ վերջնագրին մէջ որոշուած պայմանաժամը 24 ժամը չանցնիր։

ՆՈՅՆ. — Սև Հեռի պատերազմ հրատարակելուն վրայ, Ղազի Մուխթար փա-

շայի նախադասութեան տակ, պատերազմական Խորհուրդ մը գումարուեցաւ։ Զգիտցուի թէ ինչ որոշումներ տրուեցան հոն։

ՆՈՅՆ. — Եւր պատերազմասէր և բազմաթիւ միջիններ տեղի ունեցան մայրաքաղաքիս մէջ։

Տէրութեան բոլոր նահանգներէն պատերազմասէր միջիններ կազմուած ըլլալու լուրեր կը հասնին։

ՆՈՅՆ. — Ռազմամթերքով լեցուն շատ մը պուլկարական կառավարութեան շարունակ Դազալըք կը հասնին։ Պուլկարական բանակը գրեթէ ամբողջութեամբ սահմանազուխները կ'ընդունացած է։

ՆՈՅՆ. — Պերանայի մէջ Օսմանեան և Գարատաղեան զինուորներու բախումէն առաջ եկած կորուստները բաւական ծանր եղած են թէ և, սակայն մանրամասնութիւններ կը պակսին։

ՓԱՍՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱՄԵՆԱԿ

Տարս տարիներ շարունակաբար իրաւագիտութեան ճիւղին և արուեստին հետեւելով գործնական և տեսական կատարեալ ու ճշգրիտ փորձառութիւն ստացած եմ, Հետեւաբար Օսմանեան դատարաններու և վարչական ժողովներու առջև տեսնուելիք ամեն տեսակ դատեր կ'ստանան եմ, ինքնականապէս անկարողներու դատերուն փոխանորդութեան վարձքը օրինի միջնակէն վերջը կ'ընդունիմ։ Ուղղամտութիւն և անխնայ աշխատութիւն մեր երաշխիքն են։

Իզմիր, Փարսաք քաղաք Գարա - Օսման օգլու Ռան թիւ 44.

ՆԻԿԱՂՈՍ ՔԻՒԶԻԻԻԵԱՆ Փաստաբան

15-9

ԱՍԱՆՍԵՐ, ՄԻՆԵՄԱ ԵՒ ՄՐՃԱՐԱՆ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ Հայ եղբայրներու թէ Օգոս. 21 թուականէն սկսեալ Ասանսէր իր ամբողջութեամբ իմ տնօրինութեան ներքե կը գտնուի և այլևս Ռաֆայել Զիբուրիլը ու է կապ չուի առանձնի հետ։ Վստահ եմ թէ Հայ եղբայրներս իրենց այցելութեամբ պիտի պատուեն սրճարանս և Սինեման, ու ես ամէն զոհողութիւն յանձն առած եմ զիրենք գահացնելու համար։

Պարեամի առթիւ վարձած է մասնաւոր նուագաձուներու խումբ մը, ասկից զատ յաճախորդներու զուարճութեան համար մասնաւոր գրասանքներ տեղի պիտի ունենան։

Ասանսերի և Սինեմաի տնօրէն ՆԻԳՕ ԹԱՅՐԻՆ

15-7

ՄԻՆԵՄԱ ԻԶՄԻՐ

ԹԱՊԱՆԱՆԻ

Տնօրինութեամբ Պ. ԱԼԷԿՍԻՍ ՍԻՄԵՆՏԱԼԻՍԻ

Այս գիշեր բացառիկ կերպով 1200 մեծեր երկայնութեամբ ֆիլմ մը։

Նաթ Բիթերթիւնի շահաւատութիւններէն, գաղտ ի ոստիկան։

Եակը, այն արցունքով ողորդուած ժպիտով, որ կանայք ունին ծննդեան գաղտնիքին առջև։

— Լօփ, կոկոն ժաման, անգագի շուշի մը մէջէն։

Եւ անհուն զարմացումով մը, զեռուտի մայրերու յատուկ ուրախութեամբ մը, կրկնեց։

— Աղջիկս... աղջիկս...

Իր դէմքը զարճուց մանկան կողմ, չհամարձակելով անոր դպիլ, հազիւ շարժելու համարձակելով և ժպտուն, շատ անուշ բաներ փոփայտով, իր անկարկին շոյանքով զայն չընդապառեց։ Եւ յանկարծ սկսաւ հեծկտալ։

— Խեղճ պաշտելի... խեղճ անմեղ փոքրիկ... ուրեմն իրաւ է... հայր չպիտի ունենաս...

Այն ատեն մեզմիկ զգուշութիւններով, ժաման իր չիթները մօտեցուց իր աղջկան գէլքին։ Մանկիկը մեղմօքն կ'մտաբար և յանկարծ իր թափիկը բացուեցաւ, իր ձեռքը ընկաւ իր մօր գլուխը վրայ, իր մատները բարակ մուգներու փուռը մը բռնեցին, ու մայրական համարոյրին տակ, որպէս թէ ինքզինք ապահովուած զգար, փոքրիկ տղիկը մէկնիմէկ քնացաւ...

(Նախընթաց)

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՈՒ ԵՄ ԵՐԱՇԽԱՌՈՐՈՒՄՈՒ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՔ 1782 ԻՆ

Ընկերությունը ընդամենը պատվագրելով

պատվառ, Գոյքերը կեն. աշխի և քան

Վճարած է մինչև նշույն վճարմանը նամակ աշխի քան

Աճող. Ոսկի

15,000,000

88,000,000

Այս նամակով անվճար ընկերությունը կ'ապահովագրի ձրդիկի դեմ շինքեր, ապրանք, կարասի, գործարաններ, կեն. նպատակաւոր պայմաններով:

ԾՈՎԱՅԻՆ ՃԻՒՂ

LIVERPOOL 11 DALE ST.

PHOENIX OF LONDON

Այս ընկերությունը կ'ապահովագրի նշույնի ամեն տեսակ ապրանքներ, ընդդեմ ծովային արկածների:

Հիացող ներկայացուցիչ Իզմիրի

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԲԱՍՏԱԾ ԴԱՇԱՐԷՔ ՊԱՐԲՆԵԱՆ 33, 35, 37

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒՍՔԻՆ

Կրգունուի հետեւալ վաճառատուններուն մէջ.

ԳՅՈՒՄԵՐ ԵՂԵՆԻՍԻԱՆ

ԻՄԵՐԵՐ ԵՂԵՆԻՍԻԱՆ

ԵՂԵՆԻՍԻԱՆ ԵՂԵՆԻՍԻԱՆ ԵՂԵՆԻՍԻԱՆ

ՀԱՅ ԼԱՅՑ ԵՒ Լ. ԵՒ Լ.

ԼԸ ՏԱՆԻՒՊ Ա ՎԻԵՆ

ԱՒՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐԶԵԱԼ

ԱՊԱՆՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատու 1867 թին

Առանցապատուկ ծեղնարկ կայս. և Թագ. կառավ. հսկողութեամբ

Ծայուր իր Ապահովագրեալներուն վճարած է	250,000,000 Քր.
Պահեստ ապահոված	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածոց	7,000,000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեանքի ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ.—

Կեանքի վրայ ամեն տեսակ պայմաններով.

Որոշ պայմանաւորով կամ հասոյթի մը վճարմամբ անկարողութեան պարագային:

Խառն ապահովագրութիւնը. 3% ապահովեալ յաւելումով:

Օժիւթի եւ խնայողական ապահովագրութիւնը:

Բոլորն ապահովանքն ամեն նորագոյններն են և ամեն անհատական: Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու:

ՓՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆՐԻՔԷՋ
Քիւշիւմ Գուգու օդու խան

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՃ

ՀՐԴԵՂԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնալ 1720 թին Ի ԼՈՆԴՈՆ

Գոյք ընկերութեան

Ա. Ո. 5,000,000

վճարեալ Ապահովագրեալներու

» 42,000,000

ՀՐԴԵՂԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն կր

կալուածք, կարասիք, ապարանք, նպաստաւոր պայմաններով:

ԿԵՆԱՑԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ

ամբողջ կեանքի տեղեկութեան վրայ: Խառն ապահովագրութիւնը, Ընկերութեամբ ապահովագրութիւն են. և Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել:

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ

Քննիչ պատուիրակ

Ա. ՈՒԹՅՈԼ

ԵՒ ԸՆԿ

Ընդհ. Գործակալներ

ԼԷ ՔՐՈՎԵՆՍ ՌԵՒՆԻ

(LES PROVENCES REUNIS)

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առաջնակարգ կեանքի ապահովագրական այս ընկերութիւնը շատ նպաստաւոր և դիւրամատչելի պայմաններով կ'ընդունի կեանքի ապահովագրութիւններ, յաւաքաբար տալով ամեն տեսակ ապահովութիւն և դիւրութիւն:

Կրնայ մրցիլ աշխարհին ամեն տեսակ կեանքի առաջնակարգ ապահովագրական ընկերութեանց հետ:

Աւելի մանրամասնութեանց համար պէտք դիմել Իզմիրի և շրջակայից ընդ. գործակալ:

ԱՎԱԿ ԿԻԼՊԵՆԿԵԱՆԻ

Բառու նազարէք Թիւ 55

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՔԱՄԷԼԻԱԻ

(ՆԱԽՈՐԴ. ԱՄԱՐԻԹԷՆ)

ՄԱՍՆԱՃԻՂ ՖՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ Թ. 33

Վաճառատանս մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ: Ահա ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանք, որոնք պիտի կրնան գոհացնել ամեն նորաճաշակները: Գիններու անհամեմատ ամենութիւն, ապրանքներու տոկոսներին անմրցելի չեն Այցելեցէք անպատ մը ՔԱՄԷԼԻԱԻ Վաճառատունը համոզուելու համար:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՏԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ի ԼՈՆԴՈՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ 1848 ԻՆ

Պատրաստ 1910 Դեկտ. 31 ին

Օսմ. ոսկի 11,512,611

Առատածեռն պայմաններ, չափաւոր րոպէներ:

Ամեն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել Ս. ՈՒԹՅՈԼ ԵՒ ԸՆԿ

Ընդհ. ներկայացուցիչ Այտրեի կառավարութեան

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE BRANCHE-MARITIM ETABLI A LONDRES EN 1720

Մովային Ապահովագրական Ընկ. Խիստ վառաստար պայմաններով: Մասնաւոր պահ. պանտաթեմար մը ընկերութիւնս կ'ապահով. պրդորնակ կրակի արկածներ, 40 օրուար նոյս անժամով մը քերանցներու (Docks) մէջ ինչպէս յԱՆՂԻԿ Դոյնպէս և դիւար տօքերու մէջ ինչպէս Մարտէյի, Հալոի Համպուրի են. ևն.:

Իզմիրի ներկայացուցիչ
F. BLACKLER

BANQUE D'ORIENT

ՊԱՆՔ ՏՕՐԻԱՆ

Հաստատուած Թանաթանի Ազգ. և Տըշաւանի Ազգ. գրամատան կողմէ

Դրամադրութեամբ պրոպ. ֆրանք 10,000,000

Կեդրոնաւոր ԱԹԵՆՔ

Մասնաճիւղ Կ. Պոլիս, Իզմիր, Սելանիկ, Ալեքսանդրիա, և Դահիի Գործակալութիւն Ի Համպուրի:

Պանք տ'Օրիան գրամատանի ամեն տեսակ գործողութիւններ կ'ընէ, ինչպէ՝ գտնաւ եղջում Առեւտրական Թղթերու, հեռագրական վրճարմունք, առուծախ փոխգրքու և ձերու, Աշխարհի գլխաւոր քաղաքներու վրայ կուտայ վարկերու բացման գրք, ախ ամեն տեսակ արժթուղթերու, բացում ընթացիկ հաշիւներու, գրաւ արժ. րդթերու և ապրանքներու վրայ են. ևն.:

ԱԻՆՆԻՆ ԵՐ

Պանք Տ'Օրիան կ'ընդունի զրամի Աւանդներ հետեւեալ սակերով

1 1/2 0/0	3	ամսուան աւանդի մը հասար
2 0/0	6	» » » »
3 0/0	1	ամսուան » » »
3 1/2 0/0	2	» » » »
4 0/0	3	» » » »

Բարեկարգական Հաստատութիւններու աւանդներն վերէի սակերէն 1/2 0/0 առաւ Թիւն մը կ'ընդունին:

Ի տես վճարելի աւանդներուն համար՝ միակ անձի սը կողմէ և 100 Օսմ. ոսկիէ աւելի, Պանք տ'Օրիան տարեկան 2 1/2 տոկոս մը կը յատկացնէ:

Պանք տ'Օրիան Հաստատութեան տրամադրութեան տակ զրամ է, տնտեսական վարձքի ր ժողովարէն իր Հաստատութեան ձեջ գտնուած գրամարկներն, հոն գրամ և արժեքաւոր առարկաներ պահելու համար: